

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

навчальної дисципліни «Конституційне право ЄС» (лекції)

Разом: 32 години

Тема 1. Конституційна історія: від Парижа до Лісабона

(2 години)

Лектор: **професор Віталій Серьогін**

План

1. Від Парижа до Риму: Європейське співтовариство вугілля та сталі
2. Від Риму до Маастрихта: Європейське (економічне) співтовариство
3. Від Маастрихта до Ніцци: (Старий) Європейський Союз
4. Від Ніцци до Лісабона: (Новий) Європейський Союз

Тема 2. Конституційна система Європейського Союзу та її елементи

(2 години)

Лектор: **професор Віталій Серьогін**

План

1. Поняття та джерела права Європейського Союзу – самостійний каталог нормативно-правових актів
2. Право Європейського Союзу як автономний і самодостатній правопорядок
3. Право Європейського Союзу як домінуюча правова система
4. Європейський правопорядок у рамках національного конституційного врегулювання

Тема 3. Національна ідентичність, конституційна ідентичність та суверенітет в ЄС

(2 години)

Лектор: **професор Маттіас Гартвіг (Німеччина)**

План

1. Конституції та ідентичності. Національна свідомість і Основне право

2. Національна ідентичність в Європейському Союзі. Суверенітет та конституційна ідентичність в європейській інтеграції
3. Конституційна ідентичність та масштаби (адміністративної) реалізації європейських рішень
4. Розгортання конституційної ідентичності

Тема 4. Основи конституційного ладу ЄС

(4 години)

Лектор: **професорка Світлана Серьогіна**

План

1. Правовий порядок ЄС як конституційний
2. Теоретичні питання щодо основоположних принципів ЄС
3. Принципи європейського конституційного права. Конституційні принципи та основоположні принципи
4. Єдині основоположні принципи з огляду на різномірний первинний закон

Тема 5. Відносини між державами-членами та Європейським Союзом та побудова протофедерального суспільства

(2 години)

План

Лектор: **професор Маттіас Гартвіг (Німеччина)**

1. Американська традиція: федералізм як (між)національне право
2. Німецька традиція: міжнародне проти національного права
3. Європейський Союз у світлі американської та німецької традиції
4. «Теорія» sui generis: «несумісний» Європейський Союз

Тема 6. Вертикальний поділ влади в рамках ЄС: багаторівневе управління

(4 години)

Лектор: **доцент Марк Воронов**

План

1. Лісабонський договір — новий етап європейського конституціоналізму.
2. Розподіл компетенції між Європейським Союзом та державами-членами відповідно до Лісабонської угоди.
3. Розподіл повноважень між Європейським Союзом, державами-членами та регіональними та місцевими органами влади.
4. Контроль за дотриманням принципів наданої компетенції, субсидіарності та пропорційності в Суді Європейського Союзу.

Тема 7. Горизонтальний поділ влади в ЄС: Урядова структура та інститути Союзу

(4 години)

Лектор: **доцент Марк Воронов**

План

1. Інституційний механізм Європейського Союзу.
2. Європейський парламент.
3. Європейська рада.
4. Європейська комісія
5. Суд Європейського Союзу.

Тема 8. Судовий контроль над державами-членами ЄС та європейськими інституціями

(2 години)

Лектор: **доцентка Юлія Градова**

План

1. Судовий контроль над державами-членами ЄС: загальна характеристика.
2. Мета, порушення та етапи провадження.
3. Чинність дії Союзу – загальний огляд.
4. Обґрунтованість бездіяльності Союзу – контроль бездіяльності.

Тема 9. Правові основи спільної політики ЄС

(2 години)

Лектор: **професорка Івета Рейнхольде (Латвія)**

План

1. Спільна аграрна політика ЄС (CAP).
2. Спільна комерційна політика ЄС.
3. Спільна транспортна політика ЄС.
4. Спільна політика ЄС щодо міграції та надання притулку.
5. Спільна зовнішня політика та політика безпеки ЄС (CFSP).

Тема 10. Законотворчість в ЄС

(2 години)

Лектор: доцентка Юлія Градова

План

1. Види права ЄС.
2. Розробка законодавства ЄС. Планування та пропозиція закону.
3. Лобіювання в Європейському Союзі.
4. Огляд та прийняття законодавства ЄС.
5. Застосування права ЄС.

Тема 11. Громадянство ЄС

(2 години)

Викладач: професорка Івета Рейнхольде (Латвія)

План

1. Поняття, правова природа та правове регулювання громадянства Європейського Союзу.
2. Концепція громадянства ЄС.
3. Політичний, економічний та соціальний вимір громадянства ЄС.
4. Механізм захисту прав громадян ЄС: практика Суда ЄС.

Тема 12. Основи правового статусу особи в ЄС

(4 години)

Лектор: **професор Віталій Серьогін**

План

1. Хартія основоположних прав Європейського Союзу – внутрішня частина.
2. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод – зовнішній рівень.
3. Неписані загальні принципи – Вічний стовп.
4. Зміст і роль основних прав.
5. Захист основних прав у Європейському Союзі – ядро матеріальної конституційності.